

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

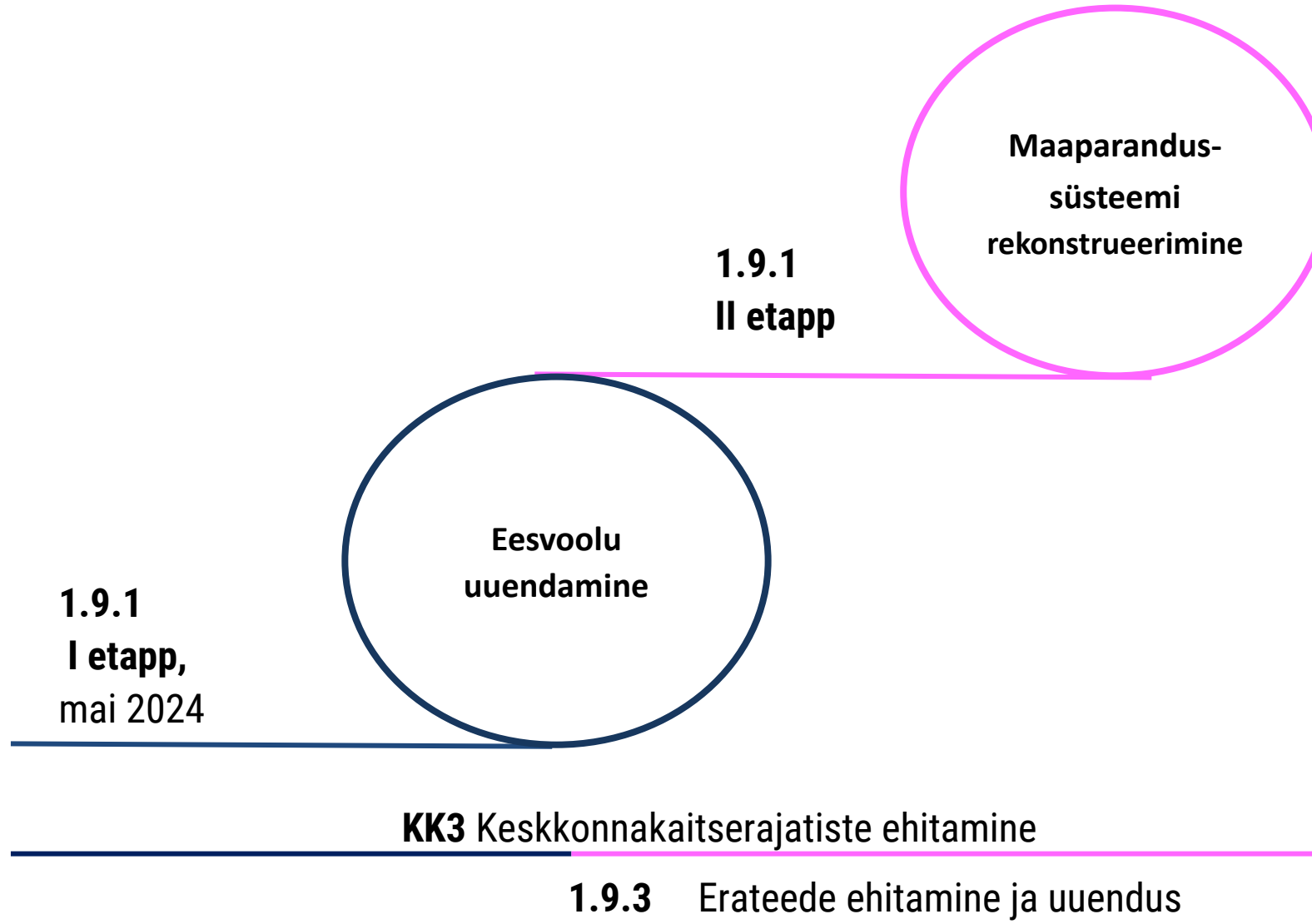
Perioodi 2023–2027 maaparandussüsteemi ajakohastamise, keskkonnakaitserajatise ehitamise ja eratee arendamise investeeringutoetuse tingimuste tutvustus

Reena Osolin
17.09.2024

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Maaparandustoetuste ülesehitus

ÜPP strateegiakava sekkumised

- **1.9.1** „Investeeringud põllumajandusega seotud taristu kaasajastamisse erasektori poolt“ (II etapp, maaparandussüsteemi rekonstrueerimine).
- **1.9.3** „Investeeringud põllumajandusega seotud taristu (erateed) kaasajastamisse”
- **KK3** „Maaparanduslikud keskkonnakaitserajatised“

Toetuse tingimused õigusaktina leiad: [siit](#)

Toetuse andmise eesmärk

Toetust antakse kliimamuutuste tingimustes põllumajandussektori vastupanuvõime ja toiduga kindlustatuse tagamiseks kaasaaitamiseks:

- 1) rekonstrueerida kuivendussüsteeme ilmastikust tingitud riskide vähendamiseks;
- 2) leevendada maaparandussüsteemide toimimisega kaasnevat negatiivset keskkonnamõju;
- 3) tagada juurdepääs põllumajanduslikule tootmishoonele, põllumajandusmaale ja erametsamaale ja maaparandussüsteemile.

2024. a eelarve

- 1.9.1 Maaparandussüsteemi rekonstrueerimine – 2 500 000 eurot;
- 1.9.3 Erateede rajamine, rekonstrueerimine ja uuendamine – 225 000 eurot;
- KK3 Keskkonnakaitserajatiste ehitamine – 200 000 eurot

Toetatavad tegevused

- 1) Kuivendussüsteemi või veerežiimi kahepoolsesse reguleerimissüsteemi kuuluva hoone või rajatise rekonstrueerimine.
- 2) Keskkonnakaitseks vajaliku rajatise ehitamine maaparandussüsteemi mõju leevendamiseks.
- 3) Põllumajanduslikule tootmishoonele (loomakasvatushoone, viljakuivati jms mis on vajalik põllumajandustoodete tootmiseks, säilitamiseks või edasimüügieelseks ettevalmistamiseks, põllumajandusmaale või erametsamaale juurdepääsutee või maaparandussüsteemi teenindava tee ning tee koosseisu kuuluva rajatise ehitamine, rekonstrueerimine ja uuendamine.

Ettevalmistav töö:

- 1) projekteerimistöö ja projekteerimiseks vajaliku maaparanduse uurimistöö, ehitusgeoloogilise ja -geodeetilise töö ning ehitusprojekti ekspertiisi või muu asjakohase dokumendi tellimine;
- 2) keskkonnamõju hindamisega seotud tegevuse tellimine;
- 3) vee-elustiku eksperdilt (isik, kellel on kõrgharidus hüdrobioloogia või ihtüoloogia erialal ja keskkonnamõjude hindamise kogemus, sealhulgas osalemine vastavates projektides) arvamuse tellimine.

Toetatav on ka

- 1) omanikujärelevalve tegemine, kui see nõutav maaparandusseaduse või ehitusseadustiku alusel;
- 2) kuivendussüsteemi, veerežiimi kahepoolse reguleerimissüsteemi või keskkonnakaitserajatisel toimimiseks vajaliku seadme ostmine ja paigaldamine;
- 3) kuivendussüsteemi või veerežiimi kahepoolsesse reguleerimissüsteemi kuuluva pumpla toimimiseks vajaliku võimsusega elektriliini projekteerimine ja ehitamine pumplast lähima liitumispunktini ning elektrivõrguga liitumine.

Toetust ei anta

- Riigi poolt korras hoitavate ühiseesvoolul asuva keskkonnakaitserajatise ehitamiseks.
- Üksnes metsamaal paikneva maaparandussüsteemi, seda teenindava eesvoolu või eesvoolu osa rekonstrueerimiseks.
- Samas asukohas asuva sama maaparandussüsteemi osa tegevusteks, kui selleks on saadud toetust „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamine ja hoid” vahenditest või strateegiakava vahenditest, samuti muudest riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi, välja arvatud eesvoolu puhul.
- Toetatava tegevuse elluviimiseks riigimetsas.
- Toetatava tegevuse elluviimiseks maal, mis on Harju, Rapla ja Pärnu maakonnas tehtud maakonnaplaneeringu kohaselt määratud Rail Balticu raudtee trassi koridori asukohaks, välja arvatud juhul, kui on teada, et sellele maale Rail Balticu projektiga seotud ehitisi ei ehitata.

Taotleja

- Füüsiline isik – keskkonnakaitserajatise ehitamiseks;
- Äriseadustiku tähenduses ettevõtja, kelle põhitegevusala oli äriregistri andmetel taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaastal taime- ja loomakasvatus, jahindus ja neid teenindavad tegevusalad (EMTAK-i jao A alajagu 01) või metsamajandus ja metsavarumine (EMTAK-i jao A alajagu 02);
- Äriseadustiku tähenduses ettevõtja, kelle omandis on metsamaad – erametsamaale juurdepääsutee ehitamiseks, rekonstrueerimiseks ja uuendamiseks;
- Metsaühistu, kui toetatav tegevus vastab tema põhikirjalisele eesmärgile – erametsamaale juurdepääsutee ehitamiseks, rekonstrueerimiseks ja uuendamiseks;
- Maaparandusühistu, kui toetatav tegevus vastab tema põhikirjalisele eesmärgile;
- Mittetulundusühingu, kui toetatav tegevus aitab kaasa tema põhikirjalise eesmärgi saavutamisele – erateede tegevuse elluviimiseks.

Üldised nõuded toetuse saamiseks

- Maa, millel toetatavat tegevust ellu viiakse, peab olema taotleja või tema liikme valduses asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel vähemalt viis aastat arvates Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti poolt viimase toetusosa maksmisest.
- Metsamaa, millel toetatavat tegevust ellu viiakse, peab olema taotleja või tema liikme omandis.
- Taotleja ei tohi kavandatava tegevusega alustada, sealhulgas võtta sellega seotud siduvaid kohustusi, ja toetatava tegevuse elluviimist tõendavad dokumendid ei tohi olla väljastatud varem kui taotluse esitamise päevale järgneval päeval, välja arvatud ettevalmistavate tööde puhul, millega ei tohi alustada varem kui 1. jaanuaril 2023.

Toetuse saamise üldtingimused maaparanduslikuks tegevusteks

Toetust antakse kuivendussüsteemi või veerežiimi kahepoolse reguleerimissüsteemi rekonstrueerimiseks, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- rekonstrueeritava maaparandussüsteemi osa ei paikne hoiualal, kaitsealal ning asub vähemalt 400 meetri kaugusel Natura 2000 võrgustiku alast;
- rekonstrueeritava maaparandussüsteemi osa ei paikne turvasmuldadel (erand);
- rekonstrueeritava maaparandussüsteemi osa teenindav eesvool toimib nõuetekohaselt (erand);
- ehitusprojekti koostanud projekteerija on läbinud keskkonnasäästliku maaparandussüsteemi projekteerimise koolituse.

Turvamuldadel maaparandussüsteemi rekonstrueerimiseks saab toetust

Turbakihi tüsedus (vähemalt 30 cm) tuleb kindlaks määrata ja see peab kajastuma ehitusprojektis.

1) töid viiakse ellu kuivendatud turvasmuldadel põllumajandusmaal **veetaseme tõstmise eesmärgil** ja seda maa-ala kasutakse pärast toetatava tegevuse elluviimist rohumana vähemalt viis aastat.

või

2) lubatud on nn tavapärane kuivendussüsteemi rekonstrueerimine, kui see on **vajalik mineraalmullas paikneva reguleeriva võrgu osa toimimiseks**

Kuid sel juhul:

- ehitusprojektist peab selguma muude lahenduste ebaotstarbekus;
- keskkonnamõju hindamise litsentsi omava isiku või turvasmuldadel süsiniku jalajälje või kasvuhoonegaaside heite hindamise kogemusega isiku eksperdiarvamuse kohaselt ei kaasne tegevusega turvasmuldades kasvuhoonegaaside heite suurenemine.

Kui eesvool ei toimi nõuetekohaselt saab ka toetust:

- Kui eesvoolu valgala on suurenenud või valgala hüdroloogilised karakteristikud on oluliselt muutunud või uuendustöödega ei olnud võimalik eesvoolu vastavusse viia ning need põhjused kajastuvad ehitusprojekti;
- Eesvool rekonstrueeritakse koos kuivendussüsteemi või veerežiimi kahepoolse reguleerimissüsteemi rekonstrueerimisega;
- Kui on lõhejõgi või kui eesvool kattub pinnaveekogumiga, on keskkonnamõju hindamise litsentsi omav isik koostanud keskkonnamõjude eelhinnangu, millest nähtub, et tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju ja keskkonnamõjude hindamist ei ole vaja alata ning rekonstrueerimistöde kavandamisse ja elluviimisse on kaasatud vee-elustiku ekspert.

Keskkonnakaitserajatise ehitamiseks antakse toetust

- Projekteerija on läbinud keskkonnasäästliku maaparandussüsteemi projekteerimise koolituse;
- Keskkonnakaitserajatise ehitusprojekti koostamisse on kaasatud vee-elustiku ekspert;
- Kui tegemist on ehitusseadustiku alusel koostatud muu keskkonnakaitserajatisega, siis tuleb ehitusprojekt kooskõlastada Põllumajandus- ja Toiduametiga.

Maaparandusseaduse alusel keskkonnakaitserajatised on:

veekaitsevööndi laiend, settebassein, puhastuslodu, põhjapais, nõlval kivipuiste, soodi avamiskraav, koelmupadjand, vähkide tehiselupaik, tuule tõkkeriba või tuletõrjetiik.

Erateede ehitus ja uuendamine

- Juurdepääsutee ja teenindav tee on eratee, mis ei ole määratud ehitusseadustiku § 94 alusel avalikuks kasutamiseks;
- Juurdepääsu ehitusprojekt on projekteeritud maaeluministri 6. mai 2019. a määruses nr 45 „Maaparandussüsteemi projekteerimismid” sätestatud nõuete kohaselt;
- Kui juurdepääsutee on juurdepääsuks põllumajandusmaale või põllumajanduslikule tootmishoonele, mis on taotleja omandis või mida taotleja kasutab muul asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel, või taotleja või tema liikme omandis olevale metsamaale.
- Eratee on projekteeritud kandevõimega 60–79 megapaskalit;
- Maaparandussüsteemi teenindava tee uuendamise korral on maaparanduse projekteerimise või ekspertiisi alal tegutsev ettevõtja andnud hinnangu selle kohta, et teenindav tee vajab uuendamist ja selle kandevõime on 60-79 megapaskalit.

Toetuse määrad ja toetussummad

- kuni 75% kuivendussüsteemi rekonstrueerimise puhul;
- kuni 100% veerežiimi kahepoolse reguleerimissüsteemi rekonstrueerimise puhul;
- kuni 100 % keskkonnakaitserajatise ehitamise puhul;
- Kuni 100% eratee on metsamaal ja see on tasuta kasutamiseks ja täidab metsa mitmekülgse kasutamise eesmärgi;
- Kui juurdepääsutee on juurdepääsuks põllumajandusmaale või põllumajanduslikule tootmishoonele või kui teenindav tee paikneb põllumajandusmaal ja see eratee paikneb mitme omaniku kinnisasjadel kuni 75% ja kuni 65% on ühel kinnisasjal või sama omaniku mitmel kinnisasjal;
- Kuni 65% kui eratee on metsamaal ning taotleja ei taga tasuta juurdepääsu ning tee ei täida mitmekülgset kasutamise eesmärgi.

Toetussummad:

- Maaparanduslike tegevuste korral on maksimaalne toetussuma 520 000 eurot programmiperioodi kõikide tegevuste jaoks kokku (I ja II etapp). See summa sisaldab ka keskkonnakaitserajatise ehitamise toetussummat.
- Erateede puhul on maksimaalne toetussumma 60 000 eurot kogu programmiperioodil

Riigiabi

- Ettevõtjale või ettevõtjast liikmele **metsamaal paikneva** reguleeriva võrgu ja **selle toimimiseks ja leevendamiseks vajalike muude rajatiste** rekonstrueerimiseks ja ehitamiseks, **erametsamaale eratee kohta** antav toetus on grupierandi riigiabi. Kui toetust taotleb suurettevõtja, siis ta peab esitama metsamajandamiskava või sellega samaväärse dokumendi (enda kinnitus), millest nähtub, et kavandatav tegevus on kooskõlas Euroopa metsade kestliku majandamise juhendiga.

Ettevalmistavatele töödele kohaldub vähese tähtsusega abi sätestatu.

- Vähese tähtsusega abi puhul ei tohi ühele ettevõtjale toetuse andmisele vahetult eelnenud kolme aasta pikkuse perioodi jooksul antud vähese tähtsusega abi koos taotletava toetusega ületada vähese tähtsusega abi ülemmäära 300 000 eurot.
- Vähese tähtsusega abi puhul tuleb võtta arvesse kumuleerimisreegleid.
- Vähese tähtsusega abi jääki saab kontrollida siit: <https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigiabi>

Kulude mõistlikkuse tõendamine

- Kui projekti eeldatav käibemaksuta maksumus on **60 000 eurot või sellest suurem**, koostab taotleja **prognoosi ja korraldab enne toetatava tegevuse elluviimisega** alustamist **riigihangete keskkonnas ostumenetluse**. Prognoosis esitatakse andmed projekti kogumaksumuse ja abikõlblike kulude kohta, mis peavad olema põhjendatud ja üksikasjalikult kirjeldatud, tuginema tegelikele asjaoludele ning olema vajaduse korral tõendatavad.

Kui projekti eeldatav käibemaksuta maksumus **on alla 60 000 eurot**, siis kohalduvad järgmised reeglid:

- Kui projekti raames tellitava töö või teenuse või soetatava vara käibemaksuta maksumus **ületab 5000 eurot**, küsib taotleja üksteisest sõltumatute pakkujate käest vähemalt **kolm võrreldavat pakkumust**.
- Pakkumus peab sisaldama taotleja nime, pakkuja nime ja kontaktandmeid, pakkumuse väljastamise kuupäeva ning töö, teenuse või vara üksikasjalikku kirjeldust ning käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust ning vajaduse korral tehniliste tingimuste loetelu, mis osutab tehnilisele spetsifikatsioonile.
- Taotleja ei või küsida pakkumust endaga seotud isikutelt [tulumaksuseaduse](#) § 8 lõike 1 tähenduses.
- Taotleja ei või jaotada osadeks projekti raames tellitavat tööd või teenust või soetatavat vara, mis on funktsionaalselt koos toimiv või vajalik sama eesmärgi saavutamiseks.

Projekti eeldatav käibemaksuta maksumus on üle 60 000 euro

Toetuse saaja peab enne toetatava tegevuse elluviimisega alustamist korraldama projekti raames tellitava töö või teenuse või soetatava vara mõistliku maksumuse väljaselgitamiseks **riigihangete registris** ostumenetluse.

Ostumenetluse korraldamine riigihangete registris peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) ostumenetluse väljakuulutamisel avaldatakse riigihangete registris ostuteade, millest nähtub tellitava töö või teenuse või soetatava vara kirjeldus, tehnilised andmed, majanduslikult soodsaima pakkumuse väljaselgitamiseks pakkumuste valikukriteeriumid ja pakkumuste esitamise tähtpäev;
- 2) pakkumuste esitamise tähtaeg on vähemalt 15 tööpäeva;
- 3) teade ostumenetluse kohta on avalik;
- 4) ostumenetlusega seotud teabevahetus ostumenetluse korraldaja ja pakkuja vahel, sealhulgas ostuteatele ja sellega seotud dokumentidele juurdepääsu võimaldamine ning pakkumuste ja selgituste esitamine, toimub riigihangete registris;
- 5) pakkumused võetakse vastu ja avatakse riigihangete registris;
- 6) punktis 1 sätestatud tingimusi ei tohi muuta pärast pakkumuste esitamise tähtaega ja parima pakkumuse valimisel ei tohi neist kõrvale kalduda;
- 7) PRIA esindajale antakse vaatleja roll.

Pakkumus peab sisaldama toetuse saaja nime, pakkuja nime ja kontaktandmeid, pakkumuse väljastamise kuupäeva ning töö, teenuse või vara üksikasjalikku kirjeldust ning käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust ning tehniliste tingimuste loetelu, mis osutab tehnilisele spetsifikatsioonile.

Toetuse saaja võib loobuda ostumenetluse korraldamisest riigihangete registris, kui see on objektiivselt põhjendatud, eelkõige kui turul puudub asjaomase töö, teenuse või vara pakkujate paljus.

Nõuded toetuse taotlejale

- Riiklik maksu võlg ilma intressita on väiksem kui 100 eurot või riikliku maksu võla tasumine on ajatatud.
- Ei toimu likvideerimismenetlust ega olla pankrotiseaduse kohaselt ajutist pankrotihaldurit või kohtuotsusega välja kuulutatud pankrotti või algatatud sundlõpetamist või olla kehtivat registrist kustutamise hoiatust.
- Toetus, mis on saadud ja nõutud tagasi riigieelarvelistest või muudest ELi või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi või vähese tähtsusega abi, nõutud tagasi, on tagasimaksed tehtud tähtaegselt ja nõutud summas.
- Ei tohi olla kehtivat karistust karistusseadustiku §-s 49¹ (ettevõtluskeeld), 209 (kelmus), 209¹ (hankekelmus ELi finantshuve kahjustades), 210 (soodustuskelmus), 294 (alkäemaksu võtmine), 296 (alkäemaksu vahendus), 298 (alkäemaksu andmine), 298¹ (mõjuvõimuga kauplemine), 372 (tegevusloata ja keelatud majandustegevus), 373 (ärikeelu ja teataval erialal ning ametikohal töötamise keelu rikkumine) või 384 (maksejõetuse põhjustamine).
- Rajatise ehitamise korral peab olema tegevuse elluviimiseks **ehitusluba või esitatud ehitusteatis**, kui see on nõutav ehitusseadustiku või maaparandusseaduse kohaselt.

Abikõlblikud kulud

Abikõlblikud on projekti elluviimiseks vajaliku kulud, mis on vajalikud toetuse eesmärgi saavutamiseks.

Omanikujärelevalve tegemise kulu on kuni 5% selle rajatise ehitamise või rekonstrueerimise abikõlblikkust maksumusest.

Mitteabikõlblikud kulud on sätestatud toetuse tingimuste määruses § 7 lõikes 3, sh abikõlblik ei ole toetatava tegevuse elluviimise seisukohast põhjendamatu kulu, sealhulgas puittaimestiku raieks, müügiks ja väljaveoks tehtud kulu.

Toetuse taotlemine

Taotleja esitab selleks ettenähtud tähtajal PRIA-le elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu taotluse ja vajalikud dokumendid.

PRIA teatab taotluse esitamise tähtaja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja oma veebilehel.

Taotleja esitab:

- 1) iga maaparandussüsteemi kohta eraldi taotluse, kuhu koondatakse kõik selle taotleja poolt sellel maaparanduse ja keskkonnakaitserajatise kavandatavad tegevused.
- 2) eratee ehitamiseks, rekonstrueerimiseks ja uuendamiseks esitab taotleja eraldi taotluse.

Taotluste hindamine

PRIA hindab taotlusi järgmiselt:

- 1) Maaparandussüsteemi rekonstrueerimise ja keskkonnakaitserajatiste tegevuste elluviimiseks esitatud taotlusi hinnatakse lisas 1 „Maaparandussüsteemi ja keskkonnakaitserajatise hindamise kriteeriumid” sätestatud hindamiskriteeriumite alusel;
- 2) erateede tegevuse elluviimiseks esitatud taotlusi hinnatakse lisas 2 „Eratee hindamise kriteeriumid” sätestatud hindamiskriteeriumite alusel.

PRIA moodustab hindamistulemuste alusel eraldi taotluste paremusjärjestused punktides 1 ja 2 nimetatud tegevuste kaupa, milles loetakse paremaks suurema hindepunktide summa saanud taotlused.

Hindamiskriteeriumid maaparandussüsteemi rekonstrueerimise ja keskkonnakaitserajatise korral

Jrk	Hindamiskriteerium	Hindepunktid
1.	Taotlejaks on põllumajandustootja, kes tegeleb äriregistri andmetel EMTAK ¹ jao A alajagudes 11–16 nimetatud tegevusega	2
2.	Toetust taotletakse kuivendatud turvasmuldadel veetaseme tõstmise eesmärgil	12
3.	Toetust taotletakse veerežiimi kahepoolse reguleerimise süsteemi sh seadedrenaaži rekonstrueerimiseks	4
4.	Toetust taotletakse sellise keskkonnakaitserajatise ehitamiseks, mis asub veemajanduskava 2022-2027 meetmeprogrammis nimetatud veekogumi valgalal, mida mõjutab kuivendusest tingitud koormus.	5
5.	Toetust taotletakse kombineeritud nii hajukoormuse vähendamiseks (settebassein, tehismärgala, suurvee kontrollsüsteem, valgväljak,) kui ka elupaiku pakkuvate rajatiste (leevendustiigid, kraavilaiendid, kruusa- ja kivipuistangud) ehitamiseks.	3
6.	Toetust taotletakse vähemalt ühe keskkonnakaitserajatise ehitamiseks	1
KOONDHINNE		

- Maksimaalne hindepunktide summa on 19 ja minimaalne on 4.
- Võrdsete hindamiskriteeriumite puhul eelistatakse taotlust, milles taotletav toetussumma summa on väiksem.

Erateede arenduse hindamiskriteeriumid

Jrk	Hindamiskriteerium	Hindepunktid
1.	Eratee ehitatakse koostöövormi (mittetulundusühingu) kaudu ja on vähemalt 3 erineva maaomanike omandis.	5
2	Eratee on vähemalt 3 erineva maaomaniku omandis	3
3	Eratee on vähemalt 2 erineva maaomaniku omandis	1
4	Eratee ehitamisel, rekonstrueerimisel või uuendamisel kasutatakse taaskasutatud materjale	2
5	Eratee sisaldab riigiteelt mahasõitu	1
KOONDHINNE		

Maksimaalne hindepunktide summa on 8 ja minimaalne on 2.

Võrdsete hindamiskriteeriumite puhul eelistatakse taotlust, milles taotletav toetussumma summa on väiksem.

Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

Kui kõigi nõuetekohaste taotluste rahastamise summa ei ületa toetuseks ettenähtud vahendeid, rahuldatakse kõik nõuetekohased taotlused, mis vastavad hindamiskriteeriumite miinimumnõudele.

Kui kõigi nõuetekohaste taotluste rahastamise summa ületab toetuseks ettenähtud vahendeid, rahuldatakse hindamistulemuste alusel paremusjärjestusse seatud parimad taotlused, mis vastavad hindamiskriteeriumi miinimumnõuetele.

PRIA teeb taotluse rahuldamise otsuse või taotluse rahuldamata jätmise otsuse **80 tööpäeva** jooksul arvates taotluse esitamise tähtpäevast.

Kui hindamistulemuste alusel väljavalitud taotlust ei ole võimalik täies ulatuses rahuldada võib PRIA teha taotluse osalise rahuldamise otsuse tingimusel, et viiakse ellu taotluses kavandatud tegevused ellu ja saavutatakse toetuse andmise eesmärgid.

Toetatava tegevuse elluviimise nõuded

- Tegevused tuleb **ellu viia kahe aasta jooksul** arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 30. juunil 2029.
- Vähemalt kolm tööpäeva enne uuendus- või ehitustöö tegemise algust tuleb PTA-le PRIA e-teenuse keskkonna kaudu teatada töö tegemise aeg ja koht.
- Sihipärase kasutamise periood on 5 aastat, mil toetuse abil rajatud, rekonstrueeritud või uuendatud hoone või rajatis peab toimima nõuetekohaselt.
- Toetuse saaja tagab rekonstrueeritud kuivendussüsteemi reguleeriva võrgu ja veerežiimi kahepoolse reguleerimissüsteemi maa-ala sihtotstarbe säilimise ning selle põllumajandusmaa ja erametsamaa sihtotstarbe säilimise, millele juurdepääsuks eratee ehitati või rekonstrueeriti, kuni sihipärase kasutamise perioodi lõpuni.

Toetuse saaja muud kohustused kuni sihipärase perioodi lõpuni

- 1) võimaldab teostada auditit, järelevalvet ja muid toetuse saamisega seotud kontrole ning sealhulgas viibida toetuse saaja kinnisasjal, ehitises ja ruumis ning läbi vaadata dokumente ja vara kohapeal.
- 2) esitab auditi, järelevalve teostamiseks või muu kontrolli tegemiseks vajalikud andmed ja dokumendid määratud tähtaja jooksul;
- 3) raamatupidamiskohustuslane eristab selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest;
- 4) esitab seiret või hindamist tegeva isiku või asutuse nõudmisel toetuse kasutamisega seotud seireks ja hindamiseks vajalikud andmed, milleks on toetuse seirenäitajad, ning väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamise aja ja koguse ning võimaldab võtta maaparandussüsteemi eesvoolust, drenist ja keskkonnakaitserajatisest veekvaliteedi ja -elustiku seisundi hindamiseks vajalikke analüüse;
- 5) nõustub osalema maaparandusseires ning annab andmed maaparandussüsteemi ehitus- ja hoiutööde maksumuse ja mahu kohta, kui nende andmete küsijaks on riik
- 6) säilitab toetusega seotud dokumendi;
- 7) teavitab viivitamata PRIAt taotluses esitatud või toetatava tegevusega seotud andmete muutumisest või tegevuse elluviimist takistavatest asjaoludest, sh vara üleandmisest teisele isikule;
- 8) näitab avalikkusele, et tegemist on EAFRDi toetuse abil elluviidava tegevusega.
- 9) tagab rajatise nõuetekohane hooldustööde tegemine maaparandusseaduse kohaselt.

Toetuse saaja muud kohustused

- Toetuse saajal ei ole maksuvõlga, ta ei ole saanud ega taotle kulu kohta mujalt toetust, tal ei ole kehtivat karistust) **kuni PRIA poolt toetuse viimase osa maksmiseni.**
- Toetuse saaja suhtes ei toimu likvideerimismenetlust ega ole nimetatud pankrotiseaduse kohaselt ajutist pankrotihaldurit või kohtuotsusega välja kuulutatud pankrotti või algatatud sundlõpetamist või tal ei ole kehtivat registrist kustutamise hoiatust **kuni sihipärase kasutamise perioodi lõpuni.**
- Toetuse saajale peab hiljemalt viimase maksetaotluse esitamise ajaks olema **väljastatud ehitise kasutusluba või kasutusteatis**, kui see on nõutud ehitusseadustiku või maaparandusseaduse kohaselt. Kasutusluba või kasutusteatis peab olema kättesaadav ehitisregistrist või maaparandussüsteemide registrist.

Maksetaotlus ja nõuded sellele

- Toetuse maksmiseks esitab toetuse saaja pärast projekti täielikku või osadena elluviimist elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu PRIA-le maksetaotluse.
- 4 maksetaotlust saab esitada.
- Koos maksetaotlusega esitatakse osutatud teenuse, tehtud töö või soetatud vara üleandmis-vastuvõtmist tõendav dokument, kellelt toetuse saaja tellist töö või teenuse.
- Üleandmis-vastuvõetav akt tuleb kooskõlastada PTA-ga ja omanikujärelevalvetegijaga ning sellelt peab nähtuma osutatud teenuse või tehtud töömaht ja maksumus, akti koostamise ajaks osutamata teenuse või töö ning pakkumuses esitatud töö või teenuse maht ja maksumus.

Toetuse maksmine

Toetus makstakse välja maksetaotluse alusel ja nõuetekohaste dokumentide saamisest, et toetusraha oleks kantud toetuse saaja arvelduskontole 3 kuu jooksul.

PRIA teeb toetuse maksmise keeldumise otsuse 25 tööpäeval jooksul arvates toetuse maksmise keeldumise aluseks olevatest asjaoludest teadasaamisest.

Tegevuse rahastamine enne kulutuste tegemist

Tegevuse elluviimist võib rahastada enne töö, teenuse või kauba eest tasumist, kui on täidetud kõik järgnevad tingimused:

- töö või teenus on lõpetatud või vara on üle antud
- toetuse saaja on selle vastu võtnud
- toetuse saaja on selle eest tasunud vähemalt omafinantseeringuga võrdse summa
- kui toetuse saaja on piisavalt usaldusväärne.

Tegevuse elluviimise rahastamist enne kulutuste tegemist sooviv toetuse saaja esitab PRIA-le vormi kohase maksetaotluse.

PRIA teeb toetuse maksmise otsuse 2 kuu jooksul arvates nõuetekohaste dokumentide saamisest.

Toetuse saaja tasub saadud raha viivitamata sellele isikule, kellelt ta tellis teenuse või töö või ostis kaupa ning esitab PRIA-le seitsme tööpäeva jooksul vajalikud dokumendid.

Edu taotlemisel!
Küsimuste korral kirjutage
reena.osolin@agri.ee